

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.9.2014.
COM(2014) 580 final

ANNEX 1

PRILOG

Odluci Vijeća

**o sklapanju, u ime Europske unije, izmijenjenog sporazuma o osnivanju Opće komisije
za ribarstvo Sredozemlja**

PRILOG

IZMIJENJENI SPORAZUM O OSNIVANJU OPĆE KOMISIJE ZA RIBARSTVO SREDOZEMLJA

PREAMBULA

Ugovorne stranke,

pozivajući se na međunarodno pravo iz odgovarajućih odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982.,

nadalje se pozivajući na Sporazum o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o prava mora od 10. prosinca 1982. o očuvanju i upravljanju pograničnim i vrlo migratornim ribljim stokovima od 4. prosinca 1995., Sporazum o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama za očuvanje i upravljanje od 24. studenoga 1993., te na ostale odgovarajuće međunarodne instrumente koji se odnose na očuvanje i upravljanje živim morskim resursima,

uzimajući u obzir Kodeks ponašanja o odgovornom ribarstvu koji je donijela Konferencija Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO) na 28. zasjedanju održanom 31. listopada 1995. te povezane instrumente koje je donijela Konferencija Organizacije za hranu i poljoprivredu,

imajući zajednički interes u smislu razvoja i pravilnog iskorištavanja živih morskih resursa na Sredozemlju i Crnom moru (dalje u tekstu „područje primjene”),

potvrđujući specifičnosti različitih podregija u području primjene,

odlučne osigurati dugoročno očuvanje i održivu uporabu živih morskih resursa i morskih ekosustava u području primjene,

priznajući gospodarske, društvene i prehrambene koristi koje proizlaze iz održive uporabe živih morskih resursa u području primjene,

nadalje priznajući da su u okviru međunarodnog prava države dužne surađivati u pitanjima očuvanja i upravljanja živim morskim resursima i zaštite njihovih ekosustava,

potvrđujući da odgovorna akvakultura smanjuje opterećenje živih morskih resursa i ima važnu ulogu u promicanju i boljoj uporabi živih morskih resursa, uključujući sigurnost opskrbe hranom,

svjesne potrebe za izbjegavanjem negativnih utjecaja na morski okoliš, očuvanjem biološke raznolikosti i smanjenjem rizika od dugoročnih ili nepovratnih učinaka uporabe i iskorištavanja živih morskih resursa,

imajući na umu da se djelotvorno očuvanje i upravljanje moraju temeljiti na najboljim dostupnim znanstvenim informacijama i primjeni predostrožnog pristupa,

svjesne važnosti obalnih ribolovnih zajednica i potrebe za uključivanjem ribara i odgovarajućih strukovnih organizacija i organizacija civilnog društva u procese donošenja odluka,

odlučne surađivati i pritom biti djelotvorne i poduzimati mjere radi sprečavanja, suzbijanja i uklanjanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova,

priznajući posebne zahtjeve država u razvoju kako bi im se pomoglo da na djelotvoran način sudjeluju u očuvanju i uzgoju živih morskih resursa i upravljanju njima,

uvjerene da očuvanje i održivo korištenje živih morskih resursa u području primjene i zaštita morskih ekosustava u kojima se ti resursi pojavljuju imaju važnu ulogu u kontekstu plavog rasta i održivog razvoja,

priznajući potrebu da se u te svrhe osnuje Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja („GFCM”) u okviru Organizacije za hranu i poljoprivredu, u skladu s člankom XIV. njezina Ustava,

sporazumjele su se o sljedećem:

Članak 1. (UPORABA IZRAZA)

1. Za potrebe ovog Sporazuma:

- (a) „Konvencija iz 1982.” znači Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. listopada 1982.;
- (b) „Sporazum iz 1995.” znači Sporazum Ujedinjenih naroda o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim stokovima i vrlo migratornim stokovima od 4. prosinca 1995.;
- (c) „akvakultura” znači uzgoj živih morskih resursa;
- (d) „ugovorna stranka” znači svaka država i organizacija regionalne gospodarske integracije koje sačinjavaju Komisiju u skladu s člankom 4.;
- (e) „neugovorna stranka koja surađuje” znači članica ili povezana članica Organizacije te države koje nisu članice, ali su članice Ujedinjenih naroda ili bilo koje od njihovih specijaliziranih agencija, i nisu službeno povezane s Komisijom kao ugovorna stranka koja poštuje mjere iz članka 8. točke (b);
- (f) „ribolov” znači traženje, privlačenje, lociranje, ulov, uzimanje ili izlov živih morskih resursa ili bilo koja aktivnost u odnosu na koju je opravdano očekivati da će za posljedicu imati traženje, lociranje, ulov, uzimanje ili izlov živih morskih resursa;
- (g) „ribolovni kapacitet” znači najveća količina ribe koja može biti uzeta tijekom ribolova ili koju može uzeti jedna ribolovna jedinica (npr. ribar, zajednica, plovilo ili flota) tijekom određenog vremenskog razdoblja (npr. sezone, godine), uzimajući u obzir biomasu i dobnu strukturu ribljih stokova te trenutačno stanje tehnologije, u nedostatku bilo kakvih reguliranih ograničenja ulova i ako su dostupna sredstva u potpunosti iskorištena;
- (h) „ribolovni napor” znači količina ribolovne opreme posebnog tipa kojom se na ribolovnom području koristi tijekom određene jedinice vremena (npr. sati ribolova povlačnim mrežama po danu, broj udica postavljenih po danu ili broj povlačenja obalne mreže potegače po danu). U slučaju korištenja jedne ili više vrsta opreme napore je potrebno prilagoditi određenoj standardnoj vrsti prije njihova dodavanja;
- (i) „aktivnosti povezane s ribolovom” znači svako djelovanje u smislu potpore ili pripreme za ribolovne aktivnosti, uključujući iskrcaj, pakiranje, obradu, prekrcaj ili prijevoz ribe, kao i pružanje usluga osoblja, goriva, opreme i ostalih potrepština;
- (j) „nezakonit, neprijavljen i nereguliran ribolov” odnosi se na aktivnosti iz stavka 3. Međunarodnog plana djelovanja FAO-a za sprečavanje, suzbijanje i uklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova iz 2001.;

- (k) „najveći održivi prinos” znači najveća teoretska ravnoteža prinosa koji se može neprestano (prosječno) uzimati iz stoka pod postojećim (prosječnim) okolišnim uvjetima bez znatnijeg utjecaja na proces reprodukcije;
- (l) „pogranični stokovi” znači stokovi koji se pojavljuju unutar isključivih gospodarskih pojaseva i u područjima izvan i u blizini isključivih gospodarskih pojaseva;
- (m) „plovilo” znači svako plovilo, brod druge vrste ili brod kojim se koristi za ribolov ili aktivnosti povezane s ribolovom ili je opremljen za korištenje ili namijenjen za korištenje u te svrhe.

Članak 2. (CILJ)

1. Ugovorne stranke u okviru Ustava Organizacije za hranu i poljoprivredu (dalje u tekstu „Organizacija”) osnivaju Opću komisiju za ribarstvo Sredozemlja (dalje u tekstu „Komisija”), za potrebe izvršavanja funkcija i ispunjenja odgovornosti iz ovog Sporazuma.
2. Cilj je Sporazuma osigurati očuvanje i održivo korištenje živih morskih resursa na biološkoj, društvenoj, gospodarskoj i ekološkoj razini, kao i održivi razvoj akvakulture u području primjene.
3. Sjedište Komisije je u Rimu, Italija.

Članak 3. (PODRUČJE PRIMJENE)

1. Geografsko područje primjene ovog Sporazuma sačinjavaju sve morske vode Sredozemnog i Crnog mora.
2. Ništa u ovom Ugovoru, uključujući bilo koji postupak ili aktivnost izvršenu pri provođenju ovog Sporazuma, ne znači priznanje potraživanja ili položaja bilo koje ugovorne stranke koji se odnose na pravni status i opseg voda i zona bilo koje takve ugovorne stranke.

Članak 4. (ČLANSTVO)

1. Članstvo u Komisiji otvoreno je članicama i povezanim članicama Organizacije i državama koje nisu članice kao što su članice Ujedinjenih naroda, bilo koje od njihovih specijaliziranih agencija,

(a) koje su:

- i. obalne države ili povezane članice u cijelosti ili djelomično smještene unutar područja primjene;
- ii. države ili povezane članice čija se plovila bave ribolovom ili se namjeravaju baviti njime u području primjene za stokove obuhvaćene ovim Sporazumom ili
- iii. organizacije regionalne gospodarske integracije čija je članica bilo koja država iz podstavaka i. ili ii. i na koju je ta država prenijela nadležnost nad pitanjima unutar područja primjene ovog Sporazuma;

(b) te koje prihvataju ovaj Sporazum u skladu s odredbama članka 23. u nastavku.

2. Za potrebe ovog Sporazuma izraz „čija plovila” u vezi s organizacijom regionalne gospodarske integracije ugovorne stranke znači plovila države članice takve organizacije regionalne gospodarske integracije ugovorne stranke.

Članak 5. (OPĆA NAČELA)

Radi izvršenja cilja ovog Sporazuma Komisija:

- (a) donosi preporuke o mjerama za očuvanje i upravljanje čiji je cilj osigurati dugoročnu održivost ribolovnih aktivnosti kako bi se očuvali živi morski resursi, gospodarska i društvena održivost ribarstva i akvakultura; pri donošenju takvih preporuka Komisija obraća posebnu pozornost na mjere za sprečavanje prekomjernog ribolova i smanjenje odbačenog ulova. Komisija posebno obraća pozornost na mogući utjecaj na mali ribolov i lokalne zajednice;
- (b) sastavlja, u skladu s člankom 8. točkom (b), primjerene mjere koje se temelje na najboljim dostupnim znanstvenim savjetima, uzimajući u obzir odgovarajuće ekološke, gospodarske i društvene čimbenike;
- (c) primjenjuje predostrožni pristup u skladu sa Sporazumom iz 1995. i Kodeksom ponašanja FAO-a za odgovorno ribarstvo;
- (d) smatra akvakulturu, uključujući ribarstvo temeljeno na kulturama, sredstvom promicanja diverzifikacije prihoda i prehrane te time osigurava odgovorno korištenje živih morskih resursa, očuvanje genetske raznolikosti i smanjenje negativnih utjecaja na okoliš i lokalne zajednice;
- (e) promiče, prema potrebi, podregionalni pristup upravljanju u ribarstvu i razvoju akvakulture u cilju boljeg rješavanja pitanja specifičnosti Sredozemlja i Crnog mora;
- (f) poduzima primjerene mjere kako bi osigurala poštovanje svojih preporukama za sprečavanje i iskorjenjivanje nezakonitih, neprijavljenih i nereguliranih ribolovnih aktivnosti;
- (g) promiče transparentnost svojih procesa donošenja odluka i ostalih aktivnosti i
- (h) provodi ostale odgovarajuće aktivnosti koje su potrebne kako bi Komisija ostvarila prethodno navedena načela.

Članak 6. (KOMISIJA)

1. Na zasjedanjima Komisije svaku ugovornu stranku može predstavljati jedan izaslanik kojeg mogu pratiti njegov zamjenik, stručnjaci i savjetnici. Sudjelovanje zamjenika, stručnjaka i savjetnika na sastancima Komisije ne uključuje pravo glasa, osim u slučaju zamjenika koji vrši dužnost umjesto izaslanika za vrijeme njegove odsutnosti.

2. U skladu sa stavkom 3. svaka ugovorna stranka ima jedan glas. Odluke Komisije donose se većinom glasova, osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom. Većina ukupnih članova Komisije čini kvorum.

3. Organizacija regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije na bilo kojem sastanku Komisije ili bilo kojeg pomoćnog tijela Komisije ima pravo dati broj glasova jednak broju njezinih država članica koje su ovlaštene glasovati na takvom sastanku.

4. Organizacija regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije koristi svoja prava kao članica izmjenjujući se sa svojim državama članicama koje su ugovorne stranke Komisije u područjima njihove nadležnosti. Ako organizacija regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije koristi svoje pravo glasa, njezine države članice ne koriste svoja i obratno.

5. Svaka ugovorna stranka Komisije može zatražiti od organizacije regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije ili njezinih država članica koje su ugovorne stranke Komisije da pruže informacije koje pokazuju tko je, između organizacije regionalne gospodarske integracije ugovorne stranke i njezinih država članica, nadležan u odnosu na određeno pitanje. Predmetna organizacija regionalne gospodarske integracije ili države članice pružaju te informacije na zahtjev.

6. Prije svakog sastanka Komisije ili pomoćnog tijela Komisije organizacija regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije ili njezine države članice koje su ugovorne stranke Komisije naznačuju tko je, između organizacije regionalne gospodarske integracije i njezinih država članica, nadležan u odnosu na određeno pitanje koje treba razmotriti na tom sastanku i tko se, između organizacije regionalne gospodarske integracije i njezinih država članica, koristi pravom glasa u odnosu na svaku određenu točku dnevnog reda. Ništa u ovom stavku neće spriječiti organizaciju regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije ili njezine države članice koje su ugovorne stranke Komisije u sastavljanju jedinstvene izjave za potrebe ovog stavka, a koja će ostati na snazi u vezi s pitanjima i točkama dnevnog reda koje treba razmotriti na svim sljedećim sastancima, uz određene iznimke ili izmjene koje mogu biti naznačene prije svakog sastanka.

7. U slučajevima u kojima točka dnevnog reda obuhvaća pitanja u odnosu na koje je nadležnost prenesena na organizaciju regionalne gospodarske integracije i pitanja koja su dio nadležnosti njezinih država članica, organizacija regionalne gospodarske integracije i njezine države članice mogu sudjelovati u raspravama. U takvim se slučajevima na sastanku, pri donošenju odluka, u obzir uzima samo intervencija ugovorne stranke koja ima pravo glasa.

8. Za potrebe utvrđivanja kvoruma tijekom bilo koje sjednice Komisije izaslanstvo organizacije regionalne gospodarske integracije koja je ugovorna stranka Komisije uzima se u obzir u mjeri u kojoj je ovlašteno glasovati na sjednici tijekom koje se traži utvrđivanje kvoruma.

9. Načelo isplativosti primjenjuje se na učestalost, trajanje i sastavljanje rasporeda održavanja zasjedanja i ostalih sastanaka i aktivnosti koje se održavaju pod okriljem Komisije.

Članak 7. (URED)

Komisija izabire predsjednika i dva potpredsjednika dvotrećinskom većinom. Njih troje čine Ured Komisije djeluje u skladu s uvjetima utvrđenima Poslovnikom.

Članak 8. (FUNKCIJE KOMISIJE)

Komisija u skladu s ciljevima i općim načelima izvršava sljedeće funkcije:

(a) redovito preispituje i ocjenjuje status živih morskih resursa;

(b) sastavlja i preporučuje, u skladu s odredbama članka 13., primjerene mjere, uključujući mjere za:

i. očuvanje živih morskih resursa koji se nalaze u području primjene i upravljanje njima;

ii. smanjenje utjecaja ribolovnih aktivnosti na žive morske resurse i njihove ekosustave;

iii. donošenje višegodišnjih planova upravljanja koji su primjenjivi na sve odgovarajuće podregije na temelju pristupa ribarstvu zasnovanog na ekosustavu kako bi se jamčilo zadržavanje stokova iznad razina na kojima se može ostvariti najveći održivi prinos i u skladu s mjerama koje su već poduzete na nacionalnoj razini;

iv. osnivanje ograničenih područja za ribolov radi zaštite ranjivih morskih ekosustava uključujući, no bez ograničenja na područja uzgoja i mriještenja, kao dodatak ili dopuna sličnih mjera koje možda već jesu uključene u planove upravljanja;

v. osiguranje, ako je moguće elektroničkim putem, prikupljanja, podnošenja, provjere, pohranjivanja i širenja podataka i informacija, u skladu s odgovarajućim politikama i zahtjevima povjerljivosti podataka;

vi. poduzimanje određenih koraka kako bi se spriječio, suzbio i uklonio nezakonit, neprijavljen i nereguliran ribolov, uključujući mehanizme za djelotvorno praćenje, kontrolu i nadzor;

vii. rješavanje situacija nepoštovanja Sporazuma, uključujući primjenom primjerenog sustava mjera. Komisija utvrđuje navedeni sustav mjera i način njihove provedbe u Poslovniku;

(c) promiče održivi razvoj akvakulture;

(d) redovito preispituje društveno-gospodarske aspekte ribarske industrije, uključujući prikupljanjem i procjenom gospodarskih i ostalih podataka i informacija bitnih za rad Komisije;

(e) promiče razvoj kapaciteta institucija i ljudskih resursa, posebno kroz aktivnosti obrazovanja, osposobljavanja i strukovne obuke u područjima nadležnosti Komisije;

(f) unapređuje komunikaciju i savjetovanje s civilnim društvom u odnosu na akvakulturu i ribolov;

(g) potiče, preporučuje, koordinira i provodi istraživačke i razvojne aktivnosti, uključujući projekte suradnje u područjima ribarstva i zaštite živih morskih resursa;

(h) donosi i izmjenjuje, dvotrećinskom većinom svojih članova, Poslovnik i financijske i ostale unutarnje administrativne uredbe koje bi mogle biti potrebne za izvršenje njezinih funkcija;

(i) odobrava proračun i program rada te izvršava bilo koju drugu funkciju potrebnu za ostvarenje cilja ovog Sporazuma.

Članak 9. (POMOĆNA TIJELA KOMISIJE)

1. Komisija može osnovati, prema potrebi, privremena, posebna ili stalna pomoćna tijela radi istraživanja i izvješćivanja o pitanjima koja se odnose na svrhu Komisije i radne skupine radi istraživanja i iznošenja preporuka o posebnim tehničkim problemima. Mandat osnovanih pomoćnih tijela navodi se u Poslovniku uzimajući u obzir potrebu za podregionalnim pristupom. Komisija može osnovati i posebne mehanizme za regiju Crnog mora kojima će nastojati osigurati cjelovito sudjelovanje svih priobalnih država, u skladu s njihovim statusom unutar Komisije, u vezi sa svim odlukama povezanim s upravljanjem u ribarstvu.

2. Pomoćna tijela i radne skupine iz prethodnog stavka 1. prema potrebi saziva predsjednik Komisije u vrijeme i na mjestu koje sam utvrdi savjetovanjem s glavnim direktorom Organizacije.

3. Komisijino osnivanje pomoćnih tijela i radnih skupina iz prethodnog stavka 1. ovisi o dostupnosti potrebnih sredstava te Komisija prije donošenja ikakvih odluka o rashodima razmatra izvješće izvršnog tajnika o administrativnim i financijskim posljedicama.

4. Svaka ugovorna stranka ovlaštena je imenovati jednog predstavnika bilo kojeg pomoćnog tijela i radne skupine kojeg na zasjedanjima mogu pratiti zamjenici, stručnjaci i savjetnici.

5. Ugovorne stranke osiguravaju dostupne informacije važne za funkcioniranje svakog pomoćnog tijela i radne skupine kako bi im omogućile da ispune dužnosti.

Članak 10. (TAJNIŠTVO)

1. Tajništvo čine izvršni tajnik i osoblje u službi Komisije. Izvršni tajnik i osoblje Tajništva imenuju se i reguliraju u skladu s uvjetima, odredbama i postupcima utvrđenima upravnim priručnikom, pravilnikom o osoblju i pravilima organizacije o osoblju koji se općenito primjenjuju na ostale članove osoblja Organizacije.

2. Izvršnog tajnika Komisije imenuje glavni direktor uz odobrenje Komisije, ili u slučaju imenovanja između redovnih zasjedanja Komisije, uz odobrenje ugovornih stranaka.

3. Izvršni tajnik odgovoran je za praćenje provedbe politika i aktivnosti Komisije te o istima izvješćuje Komisiju u skladu s uvjetima iz Poslovnika. Izvršni tajnik prema potrebi vrši i dužnost izvršnog tajnika ostalih pomoćnih tijela koje je osnovala Komisija.

Članak 11. (FINANCIJSKE ODREDBE)

1. Komisija na svakom redovnom zasjedanju donosi svoj autonomni proračun za tri godine, čija se revizija može provoditi godišnje na redovnim zasjedanjima. Proračun se donosi konsenzusom njezinih ugovornih stranaka pod uvjetom da će se, ako nakon ulaganja svih napora, konsenzus nije moguće postići za vrijeme tog zasjedanja, o tom pitanju glasovati te će se proračun donijeti na temelju odluke dvotrećinske većine njezinih ugovornih stranaka.

2. Svaka ugovorna stranka obvezna je godišnje pridonositi svojim dijelom autonomnog proračuna na temelju raspona doprinosa utvrđenih u skladu s programom koji Komisija donosi ili izmjenjuje konsenzusom. Program se iznosi u financijskim uredbama.

3. Svaka stranka koja nije članica Organizacije koja postane ugovorna stranka mora dati doprinos troškovima Organizacije u odnosu na aktivnosti Komisije u skladu s odlukom Komisije.

4. Doprinosi se mogu platiti u slobodno konvertibilnim valutama, osim ako Komisija utvrdi drukčije uz suglasnost glavnog direktora Organizacije.

5. Komisija može prihvatiti donacije i ostale oblike pomoći organizacija, pojedinaca i ostalih izvora za potrebe koje su povezane s ispunjenjem bilo koje od njezinih funkcija. Komisija može prihvatiti i dobrovoljne doprinose koji su općeniti ili povezani s posebnim projektima ili aktivnostima Komisije koje izvršava Tajništvo. Primljeni dobrovoljni doprinosi, donacije i ostali oblici pomoći uplaćuju se u uzajamni fond koji osniva i kojim upravlja Organizacija u skladu s financijskim uredbama i pravilima Organizacije.

6. Ugovorna stranka koja je u zaostatku s plaćanjem financijskih doprinosa Komisiji ne može se koristiti svojim pravom glasa u Komisiji ako je iznos zaostatka jednak ili veći od iznosa dospjelih doprinosa za dvije prethodne kalendarske godine. Međutim, Komisija može toj ugovornoj stranci dopustiti da glasuje ako prihvaća da je neplaćanje bilo posljedica uvjeta koji su izvan kontrole ugovorne stranke, ali ni u kojem slučaju ne produljuje pravo glasa na više od dvije dodatne kalendarske godine.

Članak 12. (TROŠKOVI)

1. Troškovi Tajništva, uključujući publikacije i komunikacije te troškove predsjednika i potpredsjednika Komisije pri izvršavanju dužnosti u ime Komisije između zasjedanja Komisije, utvrđuju se i plaćaju iz proračuna Komisije.
2. Troškove istraživačkih i razvojnih projekata pojedinačnih ugovornih stranaka, bilo da su poduzeti nezavisno ili na preporuku Komisije, utvrđuju i plaćaju predmetne ugovorne stranke.
3. Troškove nastale u vezi sa zajedničkim istraživačkim ili razvojnim projektima, osim ako je drukčije moguće, utvrđuju i plaćaju ugovorne stranke u obliku i omjeru koji zajednički utvrde.
4. Troškovi stručnjaka pozvanih na sudjelovanje na sastancima Komisije i njezinih pomoćnih tijela u svojem pojedinačnom svojstvu podmiruju se iz proračuna Komisije.
5. Troškovi Komisije plaćaju se iz njezina autonomnog proračuna, osim onih povezanih s osobljem i službama Organizacije koje ona može staviti na raspolaganje. Troškovi koje snosi Organizacija utvrđuju se i plaćaju u okviru dvogodišnjeg proračuna koji priprema glavni direktor, a koji se odobrava na zasjedanju Konferencije Organizacije u skladu s financijskim uredbama i pravilima Organizacije.
6. Troškove izaslanika, njihovih zamjenika, stručnjaka i savjetnika koji kao predstavnici vlade sudjeluju u zasjedanjima Komisije i njezinih pomoćnih tijela, kao i troškove promatrača na zasjedanjima, snose njihove vlade ili organizacije. U znak priznavanja posebnih zahtjeva ugovornih stranaka koje su države u razvoju, u skladu s člankom 17. i ovisno dostupnosti sredstava, troškovi bi se mogli podmirivati iz proračuna Komisije.

Članak 13. (DONOŠENJE ODLUKA)

1. Preporuke iz članka 8. točke (b) donose se odlukom prisutne dvotrećinske glasačke većine ugovornih stranaka Komisije. Izvršni tajnik proslijeđuje tekst tih preporuka svakoj ugovornoj stranci, neugovornoj stranci koja surađuje te odgovarajućoj neugovornoj stranci.
2. Prema odredbama ovog članka ugovorne stranke Komisije obvezuju se primijeniti sve preporuke donesene u skladu s člankom 8. točkom (b) od datuma koji utvrdi Komisija, a koji neće biti prije isteka razdoblja za podnošenje prigovora predviđenog ovim člankom.
3. Svaka ugovorna stranka Komisije može u razdoblju od 120 dana od datuma obavijesti o preporuci podnijeti prigovor u odnosu na istu i u tom slučaju nije obvezna tu preporuku provesti. Prigovor bi trebao uključivati pisano objašnjenje razloga za podnošenje prigovora i, prema potrebi, prijedloge alternativnih mjera. U slučaju podnošenja prigovora u razdoblju od 120 dana bilo koja druga ugovorna stranka može na sličan način podnijeti prigovor u bilo kojem trenutku unutar sljedećih 60 dana. Ugovorna stranka jednako tako može u svakom trenutku povući prigovor i provesti preporuku.
4. Ako prigovore na preporuku podnese više od jedne trećine ugovornih stranaka Komisije, ostale ugovorne stranke odmah se oslobađaju svake obveze provedbe te preporuke; međutim, svaka od njih ili sve ugovorne stranke mogu se međusobno dogovoriti i provesti preporuku.
5. Izvršni tajnik bez odgađanja obavještuje svaku ugovornu stranku odmah nakon primitka svakog prigovora ili povlačenja prigovora.
6. U iznimnim okolnostima, ako to zahtijeva ugovorna stranka prema odluci izvršnog tajnika nakon savjetovanja s predsjednikom, ako se od ugovornih stranaka zahtijeva da hitno donesu odluke između

zasjedanja Komisije, svi brzi oblici komunikacije, uključujući elektroničku komunikaciju, mogu se upotrijebiti samo za donošenje odluka u odnosu na postupovna i administrativna pitanja Komisije, uključujući bilo koje njezino pomoćno tijelo, osim pitanja koja se odnose na tumačenje i donošenje izmjena Sporazuma ili njezina Poslovnika.

Članak 14. (OBVEZE KOJE SE ODNOSE NA PROVEDBU ODLUKA UGOVORNIH STRANAKA)

1. Prema odredbama ovog članka ugovorne stranke Komisije obvezuju se primijeniti sve preporuke Komisije donesene u skladu s člankom 8. točkom (b) od datuma koji utvrdi Komisija, a koji neće biti prije isteka razdoblja za podnošenje prigovora predviđenog člankom 13.
2. Svaka ugovorna stranka prema potrebi prenosi donesene preporuke u nacionalne zakone, propise ili primjerene pravne instrumente organizacije regionalne gospodarske integracije. Ugovorne stranke godišnje izvješćuju Komisiju o načinu na koji su provele i/ili prenijele preporuke te na zahtjev Komisije dostavljaju sve odgovarajuće zakonodavne akte koji se odnose na te preporuke te informacije o praćenju i kontroli njihova ribolova. Komisija se tim informacijama koristi kako bi ocijenila provode li se preporuke jedinstveno.
3. Svaka ugovorna stranka poduzima mjere i surađuje kako bi osigurala da se njezine dužnosti države zastave i države luke izvršavaju u skladu s odgovarajućim međunarodnim instrumentima čija je stranka te preporukama koje je donijela Komisija.
4. Komisija će se, u okviru postupka koji dovodi do utvrđivanja slučajeva nepoštovanja Sporazuma, obratiti ugovornim strankama koje ne postupaju u skladu s preporukama Komisije radi rješavanja slučajeva nepoštovanja Sporazuma.
5. Komisija u okviru Poslovnika utvrđuje primjerene mjere koje može poduzeti ako se utvrdi da ugovorne stranke neopravdano i dulje vrijeme ne poštuju njezine preporuke.

Članak 15. (PROMATRAČI)

1. Komisija u skladu s pravilima Organizacije može pozvati ili, na njihov zahtjev, dopustiti regionalnim ili međunarodnim vladinim organizacijama i regionalnim ili međunarodnim ili drugim nevladinim organizacijama, uključujući one iz privatnog sektora, koje s Komisijom imaju zajedničke interese i ciljeve ili čije su aktivnosti važne za rad Komisije ili njezinih pomoćnih tijela, da djeluju u svojstvu promatrača.
2. Svaka članica ili povezana članica Organizacije koja nije ugovorna stranka može, na njezin zahtjev, biti pozvana sudjelovati kao promatrač na zasjedanjima Komisije i njezinih pomoćnih tijela. Može dostaviti memorandume i sudjelovati u raspravama bez glasovanja.

Članak 16. (SURADNJA S OSTALIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA)

1. Komisija surađuje s ostalim međunarodnim organizacijama i institucijama u vezi s pitanjima od zajedničkog interesa.
2. Komisija nastoji postići prikladne dogovore za savjetovanje i suradnju s ostalim odgovarajućim organizacijama i institucijama, uključujući sklapanje memoranduma o razumijevanju i sporazuma o partnerstvu.

Članak 17. (PRIZNANJE POSEBNIH ZAHTJEVA UGOVORNIH STRANAKA KOJE SU DRŽAVE U RAZVOJU)

1. Komisija u cijelosti priznaje posebne zahtjeve ugovornih stranaka ovog Sporazuma koje su države u razvoju, u skladu s odgovarajućim odredbama Sporazuma iz 1995.
2. Ugovorne stranke mogu surađivati izravno ili putem Komisije za potrebe utvrđene ovim Sporazumom i pružiti potrebnu pomoć.

Članak 18. (NEUGOVORNE STRANKE)

1. Komisija može, putem Tajništva, pozvati neugovorne stranke čija se plovila bave ribolovom u području primjene, uz posebno upućivanje na obalne države, na potpunu suradnju u cilju provedbe njezinih preporuka, uključujući time da postanu neugovorne stranke koje surađuju. Komisija može konsenzusom svojih ugovornih stranaka prihvatiti svaki zahtjev za odobrenje statusa neugovorne stranke koja surađuje, no pod uvjetom da će se, ako nakon ulaganja svakog napora nije moguće postići konsenzus, o tom pitanju glasovati, a status neugovorne stranke koja surađuje odobrit će se na temelju odluke dvotrećinske većine njezinih ugovornih stranaka.
2. Komisija putem Tajništva razmjenjuje informacije o plovilima koja se bave ribolovom ili aktivnostima povezanim s ribolovom u području primjene Sporazuma i koja plove pod zastavom neugovornih stranaka ovog Sporazuma te prema potrebi, uključujući primjenom sankcija sukladnih s međunarodnim pravom koje se utvrđuju Poslovníkom, utvrđuje i rješava slučajeve aktivnosti neugovornih stranaka koje negativno utječu na cilj Sporazuma. Sankcije mogu uključivati nediskriminatorne mjere povezane s tržištem.
3. Komisija poduzima mjere, u skladu s međunarodnim pravom i ovim Sporazumom, za suzbijanje aktivnosti takvih plovila koje narušavaju djelotvornost primjenjivih preporuka i redovito izvješćuje o svim mjerama poduzetim kao odgovor na ribolov ili aktivnosti povezane s ribolovom koje u području primjene Sporazuma obavljaju neugovorne stranke.
4. Komisija skreće pozornost svake neugovorne stranke na svaku aktivnost koja prema mišljenju bilo koje ugovorne stranke negativno utječe na provedbu cilja Sporazuma.

Članak 19. (RJEŠAVANJE SPOROVA O TUMAČENJU I PRIMJENI SPORAZUMA)

1. U slučaju spora između dviju ili više ugovornih stranaka o tumačenju ili primjeni ovog Sporazuma predmetne stranke međusobno se savjetuju u cilju pronalaska rješenja spora kroz pregovore, posredovanje, istragu ili bilo koje drugo mirno sredstvo koje odaberu.
2. Ako predmetne stranke ne mogu postići sporazum u skladu s člankom 19. stavkom 1., zajednički mogu proslijediti spor odboru koji se sastoji od jednog predstavnika kojeg imenuje svaka stranka spora i predsjednika Komisije. Nalazi takvog odbora, koji po svojoj prirodi nisu obvezujući, čine temelj za ponovno međusobno razmatranje pitanja ugovornih stranaka iz kojih je spor proizašao.
3. Svaki spor koji se odnosi na tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma koji se ne riješi u skladu s člankom 19. stavkom 1. i člankom 19. stavkom 2. može, uz suglasnost svih stranaka spora, biti proslijeđen na rješavanje arbitražom. Za stranke su rezultati arbitražnog postupka obvezujući.
4. U slučajevima kad se spor uputi na arbitražu, arbitražni se sud uspostavlja na način predviđen u Prilogu ovom Sporazumu. Prilog čini sastavni dio ovog Sporazuma.

Članak 20. (ODNOS S OSTALIM SPORAZUMIMA)

Upućivanja iz ovog Sporazuma na Konvenciju iz 1982. ili druge međunarodne sporazume ne dovode u pitanje položaj bilo koje države u odnosu na potpisivanje i ratifikaciju Konvencije iz 1982. odnosno pristupanje njome ili u odnosu na ostale sporazume ili prava, nadležnost i dužnosti ugovornih stranaka u skladu s Konvencijom iz 1982. ili Sporazumom iz 1995.

Članak 21. (SLUŽBENI JEZICI KOMISIJE)

Službeni jezici Komisije jesu službeni jezici Organizacije u skladu s odlukom Komisije. Izaslanstva se mogu koristiti bilo kojim od tih jezika na zasjedanjima i za sastavljanje svojih izvješća i komunikacija. Korištenje službenim jezicima radi simultanog prevođenja i pismenog prevođenja dokumenata na statutornim zasjedanjima Komisije utvrđuje se Poslovníkom.

Članak 22. (IZMJENE)

1. Komisija može izmijeniti ovaj Sporazum odlukom dvotrećinske većine svih ugovornih stranaka. Podložno stavku 2. u nastavku, izmjene stupaju na snagu na dan kada ih Komisija donese.
2. Izmjene koje uključuju nove obveze ugovornih stranaka stupaju na snagu nakon što ih prihvati dvotrećinska većina ugovornih stranaka, a u odnosu na svaku ugovornu stranku stupaju na snagu tek nakon što ih prihvati ta ugovorna stranka. Instrumenti prihvatanja izmjena koje uključuju nove obveze bit će pohranjeni kod glavnog direktora Organizacije, koji će izvijestiti sve članice Organizacije i glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o primitku instrumenta o prihvatanju te o stupanju izmjena na snagu. Prava i obveze svake ugovorne stranke koja nije prihvatila izmjenu koja uključuje dodatne obveze i dalje podliježu odredbama ovog Sporazuma, kao i prije uvođenja izmjene.
3. Vijeće Organizacije izvješćuje se o izmjenama ovog Sporazuma i ono ima ovlasti odbaciti bilo koju izmjenu za koju smatra da nije u skladu s ciljevima i svrhom Organizacije ili odredbama Ustava Organizacije. Ako želi, Vijeće Organizacije može proslijediti izmjenu Konferenciji Organizacije koja ima iste ovlasti.

Članak 23. (PRIHVAĆANJE)

1. Ovaj Sporazum mogu prihvatiti članice ili povezane članice Organizacije.
2. Komisija može, odlukom dvotrećinske većine članova, prihvatiti članstvo drugih država koje su članice Ujedinjenih naroda, bilo koje od njezinih specijaliziranih agencija ili Međunarodne agencije za atomsku energiju koje su podnijele zahtjev za članstvo i izjavu u okviru formalnog instrumenta kojom prihvaćaju ovaj Sporazum kao važeći u vrijeme pristupanja.
3. Sudjelovanje ugovornih stranaka koje nisu članice ili povezane članice Organizacije u aktivnostima Komisije ovisi o pretpostavci razmjernog udjela u troškovima Tajništva koji može biti utvrđen u svjetlu odgovarajućih odredaba financijskih uredaba i pravila Organizacije.
4. Prihvaćanje ovog Sporazuma od bilo koje članice ili povezane članice Organizacije izvršava se polaganjem instrumenta prihvatanja kod glavnog direktora Organizacije te stupa na snagu nakon što glavni direktor primi takav instrument.
5. Prihvaćanje ovog Sporazuma od stranaka koje nisu članice Organizacije izvršava se polaganjem instrumenta prihvatanja kod glavnog direktora Organizacije, a članstvo stupa na snagu na dan kada Komisija odobri zahtjev za članstvo, u skladu s odredbama stavka 2. ovog članka.

6. Glavni direktor Organizacije obavješćuje sve ugovorne stranke Komisije, sve članice Organizacije i glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o svim slučajevima prihvatanja koji su postali važeći.

7. Prihvatanje ovog Sporazuma od strane neugovornih stranaka može podlijegati zadržkama koje stupaju na snagu tek nakon odobrenja od strane dvotrećinske većine ugovornih stranaka. Smatra se da su ugovorne stranke čija nadležna tijela nisu dostavila odgovor u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti prihvatile zadržku. Ako ne dobije takvo odobrenje, država ili organizacija regionalne gospodarske integracije koja je uložila zadržku ne postaje stranka ovog Sporazuma. Glavni direktor Organizacije odmah obavješćuje sve ugovorne stranke o svim zadržkama.

Članak 24. (STUPANJE NA SNAGU)

Ovaj Sporazum stupa na snagu od datuma primitka petog instrumenta prihvatanja.

Članak 25. (ZADRŠKE)

1. Prihvatanje ovog Sporazuma može podlijegati zadržkama, koje ne smiju biti suprotne ciljevima Sporazuma i koje se ulažu u skladu s općim pravilima javnog međunarodnog prava prema odredbama dijela II., odjeljka 2. Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora iz 1969.

2. Komisija redovito ocjenjuje može li zadržka dovesti do nepoštovanja preporuka donesenih u okviru članka 8. točke (b) i može razmotriti primjerene mjere kako je predviđeno njezinim Poslovníkom.

Članak 26. (POVLAČENJE)

1. Svaka ugovorna stranka može se u bilo kojem trenutku povući iz ovog Sporazuma nakon isteka dvije godine od dana stupanja Sporazuma na snagu u odnosu na tu ugovornu stranku tako da o tome dostavi pisanu obavijest o povlačenju glavnom direktoru Organizacije, koji bez odgađanja o tome obavješćuje sve ugovorne stranke i članice Organizacije. Obavijest o povlačenju stupa na snagu tri mjeseca od dana kada je primi glavni direktor Organizacije.

2. Ugovorna stranka može dostaviti obavijest o povlačenju u odnosu na jedno državno područje ili više područja za međunarodne odnose za koje je odgovorna. Ugovorna stranka pri dostavi obavijesti o svom povlačenju iz Komisije navodi na koje se državno područje ili područja to povlačenje odnosi. U nedostatku takve izjave smatra se da se povlačenje odnosi na sva državna područja za međunarodne odnose za koje je odgovorna ugovorna stranka, uz iznimku povezanih članica.

3. Smatra se da se svaka ugovorna stranka koja dostavi obavijest o povlačenju iz Organizacije istovremeno povukla iz Komisije te da se to povlačenje primjenjuje na sva državna područja za međunarodne odnose za koje je predmetna ugovorna stranka odgovorna, uz iznimku da se smatra da se takvo povlačenje ne primjenjuje na povezanu članicu.

Članak 27. (RASKID SPORAZUMA)

Ovaj Sporazum automatski se raskida ako i kada se broj ugovornih stranaka zbog povlačenja smanji na manje od pet, osim ako preostale ugovorne stranke jednoglasno odluče drukčije.

Članak 28. (OVJERAVANJE I REGISTRACIJA)

Tekst ovog Sporazuma izvorno je sastavljen u Rimu 24. rujna tisuću devetsto četrdeset devete na francuskom jeziku i [izmijenjen je dana (xx)...] Dva primjerka ovog Sporazuma i svih izmjena ovog

Sporazuma na arapskom, engleskom, francuskom i španjolskom jeziku ovjeravaju predsjednik Komisije i glavni direktor Organizacije. Jedan od ta dva primjerka pohranjuje se u arhivi Organizacije. Drugi primjerak šalje se glavnom tajniku Ujedinjenih naroda radi registracije. Osim toga, glavni direktor ovjerava primjerke ovog Sporazuma i šalje jedan primjerak svakoj članici Organizacije i strankama koje nisu članice Organizacije koje jesu ili bi mogle postati ugovorne stranke ovog Sporazuma.

PRILOG KOJI SE ODNOSI NA ARBITRAŽU

1. Arbitražni sud iz članka 19. stavka 4. sastoji se od tri arbitra koje se imenuje kako slijedi:
 - (a) Ugovorna stranka koja pokreće postupak obavješćuje o imenu arbitra drugu ugovornu stranku koja zauzvrat, u roku od 40 dana od takve obavijesti, priopćuje ime drugog arbitra. U sporu u kojem sudjeluje više od dviju ugovornih stranaka, stranke spora koje imaju isti interes zajednički imenuju jednog arbitra. Ugovorne stranke, u roku od 60 dana od imenovanja drugog arbitra, imenuju trećeg arbitra, koji ne smije biti državljanin jedne ili druge ugovorne stranke i koji ne smije imati isto državljanstvo kao neki od prvotnih dvaju imenovanih arbitara. Treći arbitar predsjedava sudom;
 - (b) Ako drugi arbitar nije imenovan u propisanom razdoblju ili ako ugovorne stranke u propisanom razdoblju nisu postigle dogovor o imenovanju trećeg arbitra, tog arbitra imenuje glavni direktor Organizacije, na zahtjev bilo koje ugovorne stranke, u roku od dva mjeseca od dana primitka zahtjeva.
2. Arbitražni sud odlučuje o mjestu svojeg sjedišta i donosi svoj poslovnik.
3. Arbitražni sud donosi odluke u skladu s odredbama ovog Sporazuma i međunarodnog prava.
4. Odluka arbitražnog suda donosi se većinom glasova njegovih članova koji ne smiju biti suzdržani.
5. Svaka ugovorna stranka koja nije stranka spora može intervenirati u postupak uz suglasnost arbitražnog suda.
6. Odluka arbitražnog suda konačna je i obvezujuća za ugovorne stranke spora i za sve ugovorne stranke koje interveniraju u postupak te u skladu s njom postupa bez odgađanja. Arbitražni sud tumači odluku na zahtjev ugovorne stranke spora ili bilo koje ugovorne stranke koja intervenira u postupak.
7. Osim ako arbitražni sud odredi drukčije zbog posebnih okolnosti slučaja, troškove suda, uključujući naknade njegovim članovima, snose ugovorne stranke spora u jednakom omjeru.